

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри соціальних і
гуманітарних дисциплін

(підпис) ОЛЕНА РЯБІНІНА
28__08__2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політологія»

циклу загальної (вибіркової) підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузь знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність - 261 «Пожежна безпека»
за освітньо-професійними програмами
«Пожежна безпека»
«Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи»
«Автоматичні системи пожежної та техногенної безпеки»
«Аудит пожежної та техногенної безпеки»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Рекомендовано кафедрою соціальних і гуманітарних дисциплін на:

2019-2020 навчальний рік   Протокол від «17» червня 2019 року № 12

Перезатверджено. Начальник кафедри СіГД _____ ОЛЕНА РЯБІНІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік   Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Перезатверджено. Начальник кафедри СіГД _____ ОЛЕНА РЯБІНІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік   Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2019 рік

Анотація

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Політологія» сприяють розвитку професійного мислення в здобувачів вищої освіти. Даний курс передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства, необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України; здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; зберігання та примноження моральних, культурних, наукових цінностей ; досягнень суспільства та закономірностей розвитку предметної області, її місця у системі знань про природу і суспільство, у розвитку техніки і технологій.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що на лекціях та семінарах розглядаються конкретні аспекти політико-адміністративного устрою України, місце та завдання ДСНС як складової державної безпеки.

1. Інформація про викладача

Загальна інформація	Логовський Ігор Миколайович, доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін соціально-психологічного факультету, кандидат історичних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кафедра СіГД. Робочий номер телефону – 707-34-78.
E-mail	logovski_y_igor@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси*	- політологія, політична філософія, політекономія; - філософія державного управління; - історія діяльності органів місцевої влади та самоврядування по боротьбі з надзвичайними ситуаціями; - дослідження гуманітарних технологій впливу.
Професійні здібності*	- професійні знання і значний досвід аналізу запобігання органами місцевої влади стихійних лих; - навички соціально-політичного прогнозування;

* – заповнюється за бажанням НПП.

2. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 416. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: філософія, історія та культура України.

Постреквізити: протипожежна безпека технологічних процесів, пожежна тактика, організація аварійно-рятувальних робіт, пожежна безпека територій, будівель та споруд, пожежна безпека об'єктів підвищеної небезпеки .

4. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: формування професійно-орієнтованих знань в сфері політичного та державного управління.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- сформувати здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку;
- засвоїти принципи верховенство права, права і свободи людини і громадянина України;
- закріпити спроможність абстрактного мислення, аналізу та синтезу; зберігання та примножування моральних, культурних, наукових цінностей, досягнень суспільства на базі закономірностей розвитку предметної області;
- виробити навички використання політологічних знань для вирішення професійних завдань та набуття сталої громадянської позиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Політологія» здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

- сутність політичної влади, її структуру та функції, роль і значення в керівницькій діяльності офіцерських кадрів МНС України;
- взаємозв'язок політики з економічними, національними й іншими суспільними процесами, співвідношення загальноєвропейських та національних політичних цінностей та традицій;
- найвагоміші здобутки політичної теорії та практики від появи перших держав до наших днів;
- закономірності світового політичного процесу та основні етапи історичного розвитку української політичної думки;

основні проблеми та тенденції розвитку політичної системи України
уміння:

- самостійно аналізувати з наукових позицій проблеми та тенденції розвитку політичної системи України в їх діалектичному взаємозв'язку;
- застосувати знання, уміння і навички при рішенні різноманітних завдань у викладанні навчальних дисциплін необхідних під час діяльності офіцера.

комунікація:

- спроможність вільно спілкуватися із суб'єктами та об'єктами з проблем політичного розвитку України, навички міжособистісної взаємодії та здатність працювати як у команді, так і автономно ;

автономія та відповідальність:

лідерство та відповідальність в процесі реалізації влади, політичних прав і свобод.

Повинні бути сформовані наступні *компетентності:*

- - Здатність володіти культурою мислення, технологією освоєння

Найменування показників	Заочна форма навчання
Рік підготовки	3-й
Семестр	6-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90 год.
Лекції	8 год.
Практичні, семінарські	2 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	80 год.
Вид підсумкового контролю	диф. залік
Найменування показників	Заочна форма навчання
Рік підготовки	2-й
Семестр	4-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90 год.
Лекції	8 год.
Практичні, семінарські	2 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	80 год.
Вид підсумкового контролю	диф. залік

соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності

та аналізувати питання політичної історії, державно-владних відносин, проблеми та тенденції розвитку політичної системи України в їх діалектичному взаємозв'язку.

Результати навчання:

- здатність працювати автономно, нести відповідальність за достовірність озвученої інформації.

Опис навчальної дисципліни

5. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
1 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
1-2	Тема 1. Політологія як наука. Предмет, методи, функції та структура політології. 1.1. Предмет та структура політології 1.2. Методологія та методи вивчення політичних явищ 1.2. Актуальність вивчення політології в вищій школі 1.4. Функції політології	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 12 год.
2-3	Тема 2. Держава як головний політичний інститут 2.1. Основні теорії виникнення держави 2.2. Основні теорії виникнення держави та форми державного правління 2.3. Виборчі системи та парламентаризм 2.4. Структура парламентської республіки 2.5. Структура президентської республіки: американський та французький тип 2.6. Територіально-адміністративні форми устрою держави	Лек. – 4 год. Сем. – 4 год. СР – 12 год.
4-8	Тема 3. Політичні режими 3.1. Поняття та сутність політичного режиму 3.2. Типологія політичних режимів 3.2.1. Тоталітарний політичний режим 3.2.2. Авторитарний політичний режим	Лек. – 4 год. Сем. – 4 год. СР – 12 год.

	3.2.3. Демократичний політичний режим	
	Тема 4. Політичні партії, партійні системи, непартійні суспільні об'єднання в політичному житті. 4.1 Політична партія як організація: ознаки та етапи розвитку 4.2 Функції політичних партій 4.3 Типологія політичних партій 4.4 Суспільні рухи та об'єднання в політичній системі	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. (МКР) СР – 12 год.
Модульний контроль № 2		
9-11	Тема 5. Особистість у системі політичних відношень 4.1. Проблема політичної соціалізації особистості 4.2. Основні види політичної поведінки 4.3. Основні мотиви участі особи у політичній діяльності 4.4 Основні теорії політичних еліт	Лек. – 2 год. Сем. – 4 год. (МКР) СР – 12 год.
Всього		90 годин

Примітка: Лек. – лекція; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

6. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Бебик В. М. Політологія. Наука і навчальна дисципліна: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Бебик. – К. : Каравела, 2012. – 495 с
2. Гелей С. Д. Політологія : навч. посібник / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. – К. : Знання, 2008. – 415 с.
3. Профільна спеціалізована освітньо-професійна програма підготовки бакалавра галузь знань 26 «Цивільна безпека» спеціальність 261 «Пожежна безпека» спеціалізація «Пожежна безпека» . – Х., НУЦЗУ, 2019.
4. Коршук Р. Етнополітологія : навч. посіб. / Р. Коршук. – К. : Алерта, 2011. – 200 с.
5. Основи демократії : підруч. / за заг. ред. А. Колодій. – Львів : Астролябія, 2009. – 832 с.
6. Піча В. М. Політологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / В. М. Піча, Н. М. Хома ; за ред. В. М. Пічі. – 5-те вид., випр. і допов. – Львів : Магнолія, 2014. – 303 с.
7. Погорілий Д. Є. Політологія: 100 питань – 100 відповідей [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Д. Є. Погорілий. – Київ : Інкос, 2014. – 232с.
8. Політологія : навч. підруч. / за ред. М. М. Вегеша. – [3-тє вид., перероб. і доп.] – К. : Знання, 2008. – 384 с.
9. Політологія : підручник / В. Г. Антоненко, В. Д. Бабкін, О. В. Бабкіна, та ін. ; за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. – 3-тє вид., переробл., допов. – К. : Академія, 2013. – 567 с.

10. Політологія (історія і теорія політичної науки) : курс лекцій. – Львів : Кальварія, 2004. – 272 с.
11. Політологія: наука про політику: підручник для студ. вищ. навч. закл. / М. І. Горлач, В. Г. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 840 с.
12. Політологія : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / І. Г. Дробінка, Т. М. Кришталь, Ю. В. Підгорецький. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 290 с.
13. Політологія Нової доби : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / Ф. М. Кирилук. – К. : Академія, 2012. – 304 с.
14. Політологія. Хрестоматія. Автори-упорядники: проф. Кремень В. Г., проф. Кулагін Ю. І., доц. Латигіна Н. А., проф. Полуріз В. І. та ін. – К. : «Альтерпрес», 2004. – 827 с.
15. Політологія: підруч. / [за ред. Л. М. Димитрової, С. О. Кисельової]. – К. : Знання, 2009. – 206 с.
16. Політологія : підруч. / за наук. ред. А. Колодій. – К. : Ельга-Н, 2000. – 584 с.

Допоміжна

1. Буркут І. Г. Виборчі технології: регіональний досвід / І. Г. Буркут, О. В. Колесников. – Чернівці : Букрек, 2009. – 240 с.
2. Бучин М. А. Демократичні принципи виборів: політико-правові аспекти регулювання в Україні : моногр. / М. А. Бучин. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 364 с.
3. Бучин М. А. Ресурси виборчої кампанії та особливості їх використання в Україні : монографія / М. А. Бучин. – Львів : ЛІСВ, 2009. – 231 с.
4. Веденєєв Ю. А. Нариси з історії виборів та виборчого права : навч. посіб. [Електронний ресурс] / Ю. А. Веденєєв. – Калуга : «Символ», 2002. – 692 с. – Режим доступу : <http://pravolib.pp.ua/ocherki-istorii-vyiborovizbiratelnogoprava.html>.
5. Історія політичної думки : підруч. / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. – Л. : «Новий Світ – 2000», 2016. – 1000 с.
6. Марчук В. П. Історія політичних і правових вчень: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. П. Марчук. – К. : Персонал, 2009. – 480 с.
7. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н. М. Хоми. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2015. – 492 с.
8. Пахарєв А. Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні : навч. посібник / А. Д. Пахарєв. – К. : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.
9. Перегуда Є. В. Політологія: навч. посіб. / Є. В. Перегуда, В. Ф. Панібудьласка, В. Л. Семко, Н. І. Рижко, С. Д. Місержи, В. Л. Стеценко, В. Л. Згурська, В. П. Третяк. – К. : КНУБА, 2011. – 216 с.
10. Політична абетка : матеріали для практичного використання. / за

наук. ред. док.наук держ. упр. О. В. Радченка; Редактор-упорядник А. В. Карташов, [авт.-упоряд. А. Ю. Геращенко, М. Д. Городок, А. В. Карташов, К. В.З

Плоский, О. В. Радченко, В. С. Радчук, О. Г. Солонтай, О. М. Спутай, В. М. Стах, О.Л. Храбан]; Вид. 8-е, доп. і перероб. – Х. : Вид-во «ДокНаукДержУпр», 2010. – 328 с.

11. Політологічний енциклопедичний словник. За ред. Ю. С.

Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – К., Генеза, 2004. – 398 с.

12. Політологія : навч. посіб. / Щедрова Г. П., Барановський Ф. В., Карчевська О. В., Мазур О. Г., Михайловская О. Г., Новакова О. В., Пашина Н. П., Пробийголова Н. В. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. – 304 с.

13. Політологія : навч. посіб. / Ю. Макара, О. Докаш, Т. Лаврук. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2010. – 596 с.

14. Політологія: навч.посіб. для студ. вищ. навч.закл. / В. І. Штанько, Н. В. Чорна, Т. Г. Авксентьева, Л. А. Тіхонова. – 2-ге 8 вид., переробл. та допов. – К. : Інкос; Центр учбової літератури, 2011. – 287с.

«Елтон-2», 2010. – 308 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-1.html> – підручники з політології.

2. <http://chitalka.net.ua/zmist/politologija.html> – підручники з політології.

3. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2365-14> – закон України «Про політичні партії в Україні».

4. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> – закон України «Про громадські об'єднання».

5. <http://zakon1.rada.gov.ua> – сайт Верховної Ради України.

6. <http://old.minjust.gov.ua/31094> – реєстр політичних партій.

7. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> – НБУ ім. В. І. Вернадського.

8. <http://library.kr.ua/libworld/elib.html> – електронні бібліотеки України. __

7. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Політологія» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);

друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;

третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	6	0
	Семінари	6	4
	Практичні заняття*	0	0
	Модульна контрольна робота*	1	15
Разом за модуль № 1			39
Модуль № 2	Лекції	1	0
	Семінари	2	8
	Практичні заняття*	0	0
	Модульна контрольна робота*	1	15
Разом за модуль № 2			62
Разом за поточний контроль			62
II. Індивідуальна самостійна робота			20
III. Диференційований залік			18
Разом за всі види навчальної роботи			100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:
 - поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
 - підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час відповіді на практичні питання.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

4 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Граматично і стилістично без помилок оформлений звіт;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

2 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

1 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох теоретичних питань. Відповідь повинна містити: формулювання основних аспектів політичної теорії, обґрунтування вибору конкретних суспільно-політичних рішень, емпіричний державно-управлінський досвід, порівняння вітчизняних, європейських та світових політичних практик, змістовний висновок на питання завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 15 балів):

15 балів – вірно висвітлені всі три завдання з дотриманням всіх вимог до виконання;

10-12 балів – вірно висвітлені всі три завдання, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

6-8 балів – висвітлені два завдання;

1-4 бали – висвітлено одне завдання;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем кожного модулю та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

- 6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
 2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;
 0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Головні структурні елементи політичного процесу.
2. Причини динамізму і шляхи змінювання політичних систем.
3. Проблема закономірності та відновлення політичного процесу.
4. Політичний процес та історична перспектива. Політична еволюція та революція.
5. Природа політичного конфлікту.
6. Основні теорії політичного конфлікту (Т. Парсонс, Р. Дарендорф).
7. Типи і функції політичних конфліктів.
8. Шляхи врегулювання політичних конфліктів.
9. Політичний конфлікт як вираз соціального конфлікту.
10. Політична криза і її наслідки. Способи виходу з політичних криз.
11. Війна як форма соціально-політичного конфлікту.
12. Типологія війн. Проблема подолання війн.
13. Перша світова війна, її причини та наслідки.
14. Створення міжнародної версальсько-вашингтонської системи мирних угод.
15. Виникнення та діяльність Ліги націй.
16. Друга світова війна та створення ООН.
17. Структура та головні органи ООН: Генеральна асамблея, Міжнародний валютний фонд, ЮНЕСКО, МАГАТЕ.
18. Повноваження та діяльність Ради безпеки ООН.
19. Міжнародні відносини, їх характер і типи.
20. Світова спільнота і державні інтереси.

21. Проблема конфліктності в рамках світової політичної системи.
22. Регулювання міжнародних відносин і його інститути.
23. Наддержави та проблема подвійного стандарту міжнародних відносин.
24. Об'єктивні тенденції розвитку світової спільноти.
25. Традиційні соціально-політичні ідеї та течії: соціально-політичні ідеї лібералізму, соціально-політичні ідеї консерватизму, марксистська версія соціалізму.
26. Соціалістичні соціально-політичні ідеї та течії сучасності: соціально-політичні концепції комуністичного та соціал-демократичного руху; соціально-політичні ідеї анархізму, троцькізму, “нових лівих” та ін.
27. Новітні західні соціально-політичні ідеї та концепції: концепції постіндустріального (інформаційного) суспільства та соціальної держави.
28. Соціально-політичні ідеї альтернативних рухів.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться в усній формі диференційованого заліку.

Кожна відповідь на диференційованому заліку складається з трьох теоретичних питань. Відповідь повинна містити: формулювання основних аспектів політичної теорії, обґрунтування вибору конкретних суспільно-політичних рішень, емпіричний державно-управлінський досвід, порівняння вітчизняних, європейських та світових політичних практик, висновок на питання завдань. Питання оцінюються за повнотою відповіді.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диференційованому заліку (оцінюється від 0 до 18 балів):

15-18 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичних питань, правильно розв'язав усі завдання з повним дотриманням вимог до виконання;

12-15 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичних питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

9-12 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

6-9 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичних питань, при цьому допущені суттєві неточності;

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки. Частково вирішення завдання;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до диференційованого заліку:

1. Об'єкт і предмет політології.
2. Структура і категорії політології.
3. Місце політології в системі суспільствознавства, її зв'язок з іншими науками.
4. Актуальність вивчення політології в системі вищої освіти.
5. Функції політології.
6. Основні етапи і тенденції розвитку політології.
7. Політологічна думка та політологія в Україні.
8. Історичні передумови виникнення політичних відносин.
9. Основні теорії виникнення політичної влади.
10. Структура політичних відносин: суб'єкт та об'єкт політичної влади.
11. Влада як об'єкт політичних відносин.
12. Влада й насильство. Влада і закон: проблема легітимності влади.
13. Походження та сутність держави.
14. Основні теорії виникнення держави: божественна, теорія суспільної угоди, марксистська теорія, воєнна теорія, управлінська теорія.
15. Основні ознаки держави. Функції держави.
16. Форми державного правління: монархічна і республіканська.
17. Парламентаризм та функції парламенту.
18. Виборчі цензи. Виборчі системи: куріальна, мажоритарна (абсолютної більшості, відносної більшості, преференціальна), пропорційна (закритих та відкритих списків).
19. Структура парламентської республіки.
20. Структура президентської республіки: американський та французький тип.
21. Форми адміністративно-територіального устрою держав: унітарний, федеративний (конфедеративний).
22. Поняття політичного режиму.
23. Типи політичних режимів і їх історична обумовленість.
24. Тоталітарний режим і його історичні різновиди.
25. Авторитарний режим та його різновиди.
26. Демократичні політичні режими.
27. Автократія. Теократія. Лібералізм і диктатура.
28. Проблема соціальної ефективності політичного режиму.
29. Політичний режим в незалежній Україні.
30. Поняття та ознаки політичних партій. Основні причини виникнення політичних партій, їх роль у політичному житті суспільства.
31. Функції партій: представницька, інтегративна, ідеологічна, кадрова, боротьба з опозицією.
32. Типологія політичних партій. Сучасні політичні партії, їх соціальна база і політичні орієнтації.
33. Непартійні суспільні об'єднання, їх сутність і типи.

34. Найбільш впливові міжнародні рухи.
35. Політичні партії та рухи в Україні.
36. Політична свідомість як відображення політичних відношень у суспільстві та потреби в їх зміні.
37. Теорія й ідеологія. Масова політична свідомість.
38. Політичні міфи й утопії.
39. Політична культура суспільства. Типи політичної культури.
40. Специфіка формування політичної культури в сучасному українському суспільстві.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Розробник(и):

(підпис)

(Ігор ЛОГОВСЬКИЙ)